

Strategii, practici și instrumente de finanțare a partidelor politice în Republica Moldova

La 30 martie 2016, în cadrul Dezbaterii Naționale a fost prezentat Studiul Promo-LEX „Strategii, practici și instrumente de finanțare a partidelor politice în Republica Moldova”. Documentul analizează starea actuală privind

finanțarea partidelor, evaluează modul în care practicile și recomandările internaționale privind finanțarea partidelor, sunt aplicate la nivel național, și nu în ultimul rând trasează o serie de recomandări menite să contribuie la îmbunătățirea sistemului de finanțare a partidelor politice.

Studiul scoate în evidență trei categorii de probleme existente la moment în domeniul ființării partidelor politice. O primă categorie de probleme se referă la **sistemul de evidență și control menit să protejeze arena politică de finanțarea ilegală**, dependența partidelor de un număr limitat de donatori sau supra-cheltuieli. Astfel, deși există limitări pentru donațiile primite sau pentru suma totală a veniturilor pe care un partid le poate obține din surse private, Promo-LEX constată că, acestea sunt stabilite la niveluri foarte ridicate.

În acest sens, Promo-LEX recomandă Parlamentului să revizuiască limitele plafoanelor donațiilor din partea persoanelor fizice și a celor juridice la nivelul a 20 și, respectiv, 40 de salarii medii, așa cum a fost stabilit

inițial în proiectul de Lege 36 din 09.04.2015. De asemenea, pentru a preveni influența nejustificată a sectorului privat asupra partidelor politice, se recomandă micșorarea limitei pentru venitul anual al partidului politic din surse private, precum și reducerea volumului cotizațiilor de membru și al donațiilor colectate anual de la 0,3% la 0,2% din veniturile acumulate la bugetul de stat.

Alte probleme vizează asigurarea **transparenței și a controlului finanțării partidelor politice**. Promo-LEX a constatat că, raportarea financiară anuală a partidelor politice a fost foarte neregulată până în prezent. Din partidele politice înregistrate, doar 10 și-au prezentat rapoartele financiare în 2013 și 18 în 2014. Deși prevederile legale garantează transparența procesului de finanțare, partidele politice sunt reticente față de divulgarea informației cu caracter financiar. În același timp, sancțiunile prevăzute pentru nerespectarea cadrului legal privind transparența și controlul finanțării partide politice nu sunt destul de aspre și nu pot servi drept un factor de descurajare eficient.

Pentru combaterea acestor carențe Promo-LEX recomandă diversificarea și majorarea semnificativă a sancțiunilor prevăzute pentru nerespectarea prevederilor care vizează transparența financiară a partidelor politice.

O a treia categorie de probleme ține de **capacitățile limitate ale partidelor politice de a asigura gestionarea eficientă, transparența și raportarea mijloacelor financiare** gestionate în cadrul partidelor. Studiul Promo-LEX relevă că, în majoritatea cazurilor reglementările interne și structura partidelor politice nu corespund cerințelor legale, managementul financiar este supracentralizat.

Astfel Promo-LEX recomandă instituționalizarea structurilor de management financiar și descentralizarea acestora, instruirea personalului partidelor politice la nivel central și local cu

privire la cadrul legal existent în domeniul finanțării partidelor și a managementului financiar eficient.

În procesul de elaborare a Studiului Promo-LEX a efectuat 14 interviuri cu reprezentanții organizațiilor centrale de partid (dintre partidele parlamentare, doar Partidul Democrat din Moldova a refuzat invitația Promo-LEX). Alte 245 de interviuri au fost realizate cu reprezentanții a 21 filiale teritoriale ale partidelor politice, iar 3 interviuri cu alte părți interesate. Au fost colectate date calitative, cât și cantitative la acest subiect prin analiza a 43 de statute ale partidelor politice, 28 de rapoarte financiare anuale și 21 de rapoarte privind finanțarea campaniei electorale pentru alegerile parlamentare din anul 2014.

Varianta electronică a Studiului [aici](#).

Studiul a fost elaborat de Asociația Promo-LEX în cadrul Proiectului „Combaterea corupției politice în Republica Moldova prin îmbunătățirea cadrului legal privind finanțarea partidelor politice și supravegherea civică” implementat cu sprijinul Fondului pentru Buna Guvernare al Ambasadei Britanice la Chișinău.

Pentru mai multe detalii, contactați: Carolina Bondarciuc, Ofițer de presă Promo-LEX: GSM 069637849, Tel/Fax (+373 22) 450024, e-mail: pr@promolex.md